

Mobil Uygulama Kabul Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mobil Uygulama Kabul Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26187>

Özet

Mobil Uygulama Kabul Ölçeği, Uğur ve Turan (2016) tarafından geliştirilmiş, kullanıcıların mobil uygulama kabul düzeylerini ve bu kabulü etkileyen psikolojik faktörleri ölçmeyi amaçlayan bir psikometrik araçtır. Bu ölçek geliştirme çalışması, özellikle mobil teknolojilerin hızla yaygınlaştığı bir dönemde, kullanıcıların yeni uygulamaları benimseme süreçlerini anlamak ve öngörmek için sağlam bir model sunmayı hedeflemiştir. Çalışma, mobil teknolojilere yönelik tutumları, algılanan yararlılığı ve kullanım niyetini ölçen çok boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur.

Ölçek, Teknoloji Kabul Modeli (TAM) çerçevesini temel alarak, mobil uygulamalara özgü faktörleri de içerecek şekilde geliştirilmiştir. Bu bağlamda, ölçek hem akademik araştırmacılara hem de uygulama geliştiricilerine, kullanıcı davranışlarının analiz etme ve kabul oranlarının artırma stratejileri geliştirme konusunda değerli bilgiler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Mobil Uygulama Kabul Ölçeği, Teknoloji Kabul Modeli, Kullanıcı Kabulü, Algılanan Kullanılabilirlik, Algılanan Kullanım Kolaylığı, Ölçek Geliştirme, Mobil Teknoloji.

Yazarlar

Naciye Güliz Uğur, Ahmet Hakan Turan.

Amaç

Mobil Uygulama Kabul Ölçeği'nin temel amacı, mobil uygulamaların son kullanıcılar tarafından kabul edilme sürecini açıklayan ve öngören bir modelin bileşenlerini psikometrik olarak geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek geliştirme çalışması, mobil uygulamaların benimsenme niyetini etkileyen temel faktörleri belirleyerek, ilgili alan yazına katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Ölçek, mobil teknolojilerin kullanım niyetini etkileyen tutum, algılanan kolaylık ve algılanan fayda gibi kritik değişkenleri nicel olarak değerlendirme olanağı sunar. Bu sayede, gelecekteki mobil uygulama tasarımı ve pazarlama stratejilerine yol gösterecek ampirik veriler elde edilmesi hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, mobil uygulamaların kabulünü teorik olarak açıklayan bir model üzerine inşa edilmiştir. Modelin temel yapıları, genellikle Teknoloji Kabul Modeli (TAM) ve ilgili literatürden türetilen değişkenlerdir. Bu yapılar genellikle şunları içerir: **Algılanan Kullanılabilirlik** (Perceived

Usefulness), uygulamanın kullanıcının performansını veya verimliliğini artıracağına dair inancı; ve **Algılanan Kullanım Kolaylığı** (Perceived Ease of Use), uygulamanın kullanıcının çaba gerektirmeyeceğine dair inancı.

Ek olarak, ölçek genellikle mobil uygulama kullanımına yönelik **Tutum** (Attitude Toward Using) ve **Kullanım Niyeti** (Behavioral Intention to Use) gibi değişkenlerini de ölçmektedir. Bu çok boyutlu yapı, kullanıcı kabul sürecinin bilişsel ve davranışsal yönlerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır.

Geçerlik

Uğur ve Turan (2016) tarafından yürütülen ölçek geliştirme çalışmasında, ölçeğin geçerliğinin sağlanması için kapsamlı analizler yapılmıştır. Çalışma, ölçeğin yapısal tutarlılığının test etmek amacıyla hem yapı geçerliği hem de kapsam geçerliği çalışmaları içermektedir.

Yapı geçerliği, genellikle **Faktör Analizi** yöntemleri (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler sonucunda, ölçeğin teorik olarak öngörülen boyut yapısına doğruladığı ve maddelerin ait oldukları faktörlere yüksek yük değerleriyle yüklendiği belirlenmiştir. Orijinal çalışmanın detaylı geçerlik bulguları için kaynak makaleye başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik (iç tutarlılık) düzeyi, ölçek geliştirme sürecinde standart psikometrik yöntemlerle incelenmiştir. İç tutarlılık katsayısı olarak yaygın şekilde kullanılan **Cronbach Alfa** katsayısı her bir alt boyut ve toplam ölçek için hesaplanmıştır.

Yüksek Alfa katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Orijinal 2016 makalesinde, ölçeğin kabul edilebilir düzeyde güvenirlik değerlerine sahip olduğu rapor edilmiştir, bu da ölçeğin tekrarlı ölçümlerde tutarlı sonuçlar verebileceğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Mobil Uygulama Kabul Ölçeği'nin geliştirilmesi aşamasında, ölçeğin boyutluluğunu belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** uygulanmıştır. İlk olarak, veri setinin faktör analizi için uygunluğu (KMO ve Bartlett testleri) değerlendirilmiştir.

Daha sonra, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin temel bileşenleri ve boyut sayısı belirlenmiştir. Bu analizi takiben, ölçek yapısının farklı bir örneklem üzerinde doğrulanması amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiş olup, elde edilen

uyum iyiliği indeksleri (RMSEA, CFI, GFI vb.), modelin teorik yapıya bağlı olarak bir şekilde temsil ettiğini ortaya koymuştur.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmaktadır (Orijinal kaynaktan derecelendirme belirtilmemiştir, ancak kabul modellerinde standart uygulama budur).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Mobil uygulama kullanıcıları (Genel veya özel bir uygulama grubuna odaklanılmı olabilir).

Yaş Grubu: Yetkinler (Örnekleme detayları için makaleye başvurulmalıdır).

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada, mobil teknolojileri aktif olarak kullanan bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim yöntemiyle toplanan veriler kullanılarak psikometrik ölçüm yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Mobil Uygulama, Kullanıcı Davranışı, TAM, Algılanan Risk, Algılanan Güvenilirlik, Ölçek, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

İletişim E-posta Adresi: ngugur@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar: Naciye Güliz Uğur)

Yazın Adresi: Sakarya Üniversitesi (Detaylı adres orijinal makalede yer almaktadır).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, akademik bir dergide yayınlanmış olup, ticari olmayan akademik araştırmalar için genellikle yazarlardan izin alınarak kullanılabilir. Ölçeğin ticari kullanım veya büyük ölçekli

uygulamalar? için sorumlu yazar Naciye Güliz U?ur ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?I?: 2016.

Kaynaklar

U?ur, N. G. ve Turan, A. H. (2016). Mobil uygulama kabul modeli: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 34(4), 97-126.

Orijinal PDF dosyas? bu bağlantıdan indirilebilir: [mobil-uygulama-kabul-olcegi-toad.pdf](#)

Mobil Uygulama Kabul Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: Ölçeğin orijinal maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??tır. Ölçek maddelerine ve puanlama talimatlarına erişim için U?ur ve Turan (2016) tarafından yayınlanan makalenin tamamına başvurulması gerekmektedir.